

DE MEDITATIE NAAST DE PREDIKING

1. Een meditatie bevat geen diepgaande of diepzinnige exegese van de tekst of een min of meer beknopte parafrase van de kontekst. Wel wordt de tekst vaak gezien in het raam van de bredere Schrifttekst.
2. In een meditatie worden in doorsnee geen of weinig beelden gebruikt. Het is in tegenstelling tot de prediking allemaal tamelijk gekomprimeerd. Wel worden soms korte uitspraken van anderen geciteerd en allerlei dichtregels in het geheel ingepast. Een sterk voorbeeld hiervan vinden wij in het Bijbels Dagboek: "BROOD VOOR HET HART" van J.J. Buskes, Wageningen 1970. Zie o.a. pag. 96, 97 en 363.
3. Men kan zich in een meditatie een eind verwijderen van de tekst om zijn gedachten over de tekst de vrije loop te laten. Ook kan men de tekst oneigenlijk gebruiken, b.v. wanneer men om uiting te geven aan getemperde blijdschap die korrespondeert met bepaalde omstandigheden, Psalm 65:2 citeert: "U komt stilheid toe, een lofzang, o God, in Sion". De Bijbel gaat ons daarin zélf voor als Paulus in het hooglied der Opstanding (1 Cor. 15) in vs. 55 uitroept: "Dood, waar is uw overwinning? Dood, waar is uw prikkel?" De tekstverwijzing naar Jes. 25:8 is duidelijk. Maar de inbreng van Hosea 13:14 roept vragen op. Ook kan hier genoemd worden 2 Cor. 4:13: "Maar nu wij dezelfde Geest des geloofs hebben, gelijk geschreven staat: Ik heb geloofd, daarom heb ik gesproken, geloven ook wij en daarom spreken wij ook". Geloven gaat dus met spreken gepaard. Maar in Ps. 116:10-11 waarop Paulus ongetwijfeld doelt, staat: "Ik heb geloofd zelfs toen ik sprak: Ik ben zeer verdrukt, toen ik in mijn angst zeide: Alle mensen zijn leugenachtig". Daar gaat het niet om een spreken dank zij het geloven maar om een geloven ondanks een bepaald spreken.
4. Een meditatie is vaak niet aktueel in de zin van eigentijds. Daarin verschilt ze van de prediking. Wel speelt de meditator in op wat hij ervaart van de opstelling van de mensen t.o.v. Jezus en het evangelie, zonder dat hij ingaat op konkrete politieke ontwikkelingen en dagelijkse gebeurtenissen. Wanneer hij een tekst als Marcus 15:21 (waarin het gaat over Simon van Cyrene) behandelt, kan hij nadere aandacht schenken b.v. aan het personalisme en het materialisme. Daarin spoort de meditatie dan weer met de prediking.
5. De meditatie mondt vaak uit in een kernachtige samenvatting of een enkele zin (soms konklusie), die men meekrijgt om er verder over na te denken. Natuurlijk is een dergelijke methode nooit weg als men die toepast op de prediking, maar ze zal bij de prediking minder gebruikt worden. Een dominee kan wel zeggen aan het slot van de preek: "Wij eindigen waar wij begonnen zijn", maar dan zal die gehele preek vast gekenmerkt worden door een strakke schematische opzet en krijgt ze eerder het karakter van een sluitend betoog.
6. Ter illustratie van punt 5 noemen wij ettelijke voorbeelden, ontleend aan G. Meijster, "EEN ALTIJD GROENE CYPRES", Kampen 1988.
Opschrift: ESTER. Tekst: Ester 4:14.
Samenvatting etc.: "Misschien moeten we het zo zeggen, zoals Prof. dr. M. A. Beek het formuleert: het eerbiedwekkende kenmerk van het boek Ester is, dat het de vraag naar de godsdienstige interpretatie oproept, zonder deze te stellen of het antwoord ook maar te suggereren. Wij zijn mondig genoeg om dit antwoord zelf te bedenken." (a.w. p. 15).

IDEM. Opschrift: DE GOEDE HERDER. Tekst: Joh. 10:11.

Samenvatting etc.: "Iemand heeft zich ooit Führer genoemd. Maar het volk, dat hem volgde ging wel naar de slachtbank! Jezus is de goede herder. De enige. Die door Zijn kruis het recht verworven heeft voorop te gaan en ons de weg te wijzen. Wat ons te doen staat? Naar Zijn stem te luisteren en met Hem mee te gaan. Dat heeft Hij wel aan ons verdiend." (a.w. p.19).

IDEM. Opschrift: DE GROTE FILANTROOP. Tekst: Titus 3:4a.

Samenvatting etc.: "Er is een Russisch spreekwoord, dat zegt: houd van mij als ik vuil ben; want als ik schoon ben zal iedereen wel van mij houden. Vuile mensen houden wij het liefst buiten de deur. God niet. Hij haalt ze binnen en gaat bij hen binnen. Om ze te bevrijden. Zo is God en zo doet Hij, omdat Hij zo barmhartig is." (a.w. p.54).

IDEM. Opschrift: GOD IS EEN VADER. Tekst: Lucas 15:11-12.

Samenvatting etc.: "Wij worden nooit gedwongen bij God te blijven. Als we ons bij Hem niet happy voelen, mogen we proberen het zonder Hem beter te krijgen. We moeten echter weten, dat dit een illusie is. Zoals een kind bij zijn ouders hoort, zo hoort de mens bij God. Of hij het weten wil of niet. Toch blijft het waar, dat we ons altijd moeten omdraaien om te ontdekken welk een echte liefde er uit Gods vaderogen spreekt." (a.w. p.68).

IDEM. Opschrift: OOTMOED. Tekst: Fil.2:3.

Samenvatting etc.: "Paulus schrijft in één van zijn eerste brieven: ik ben de minste van de apostelen. En in één van zijn laatste: ik ben de voornaamste der zondaren. Als we over zulke betuigingen de schouders ophalen, is dat een slecht teken. Dan is het de vraag of wij wel bidden, dat anderen in ons doen en laten Jezus Christus mogen herkennen. Zijn Geest kan ons immers leren ècht ootmoedig zijn." (a.w. p.100).

IDEM. Opschrift: VOOR DE LAATSTE ZONDAG VAN HET KERKELIJK JAAR.

Tekst: Psalm 27:13-14.

Samenvatting etc.: "Wachten - is dat dan het laatste woord, dat wij te horen krijgen? Ja, als u dan maar begrijpt dat wachten iets anders is dan afwachten. Je zou ook kunnen spreken van "uitzien naar". De grondbetekenis van dat woord wachten is die van gespannen zijn als een strakgetrokken draad. Zo zullen we uitzien, niet naar de toekomst, maar naar de HERE van de toekomst. Dat is de boodschap voor deze laatste zondag van het kerkelijk jaar." (a.w. p.105).

7. Helaas dienen preken vaak voor het produceren van een meditatie. De stof wordt omgebouwd, aangepast en nader ingedeeld. Dat is eigenlijk de omgekeerde wereld. We moeten niet via de preek naar de meditatie, maar via de meditatie naar de preek.

8. Een meditatie is te onderscheiden van een Schriftstudie. Een Schriftstudie blijft zich voornamelijk bewegen op het vlak van de exegetische. Bij de meditatie geldt de opzet, in het kort via goed gekozen woorden iets van de gekozen tekst te laten zien en die gedachten in te brengen in het levenspatroon van de lezers.

9. Door het oppikken van saillante opmerkingen uit de meditatie kan de meditatie bevruchtend inwerken op de prediking.

10. Men heeft bij de meditatie geen konkrete gemeente voor zich, die men moet aanspreken. Het blijft dus eerder in het algemene hangen en mist zo een nadere precisering.

11. De vermaning kan niet scherp geprofileerd worden, al hoeft die niet geheel achterwege blijven. Maar wil het vermaan landen, dan moet het gaan over gekonstateerde zonden. Een ongenueanceerd vermaan immers vervreemdt de mens van de boodschap van het evangelie. Het hart van de lezer wordt dan wèl geraakt, maar het pakt negatief uit, terwijl het haaks staat op de bedoeling van de aanraking van de Heilige Geest.

12. In een meditatie kan iets gemist worden, dat toch eigenlijk wel genoemd zou moeten worden. Zie Bijlage 1.

13. In een meditatie kunnen dingen gezegd worden, waarvan je je afvraagt of dat zo wel geformuleerd kan worden. Zie Bijlage 2.

14. In een meditatie kan een stelling geponeerd worden, die kritiek oproept. Zie Bijlage 3.

15. Een Schriftstudie n.a.v. een bepaalde tekst kan ook gebruikt worden voor de preek over een andere tekst. Zou de Schriftstudie van Drs. H. de Jong over: Uitverkiezing (zie Bijlage 4) niet bepaalde bouwstoffen kunnen leveren voor een preek over een tekst als Rom. 9:14-16 en Hebr. 7:25?

16. MEDITATIE BIJ LUTHER. Korte samenvatting van vier artikelen van Prof. dr. W. van 't Spijker in "DE WEKKER" jaargang 102, nrs. 13 t/m 16.

Luther achtte voor het leven van de christen en wel in het bijzonder voor hen die dagelijks met de Bijbel omgaan drie zaken absoluut noodzakelijk, met verwijzing naar Psalm 119: Gebed, meditatie en aanvechting. Mediteren is dan niet alleen met het hart, maar ook: uiterlijk het uitgesproken en gelezen woord van het Boek altijd maar weer ter harte nemen en laten werken, lezen en herlezen met een ijverige opmerkzaamheid en overdenking, wat de Heilige Geest daarmee bedoelt. Luther ging in de grootste eerbied met het Woord van God om. Reeds vóór Luther verstond men wat meditatie was, met name in de beweging van de Moderne Devotie. Het mediteren over Rom. 1:16,17 is voor Luther in zijn persoonlijk leven beslissend geweest en heeft ook kerkelijk een enorme invloed uitgeoefend.

Onze tijd vraagt om stilte. Veel recepten zijn er in de handel waarin de meditatie wordt aangeprezen, technieken van meditatie, die aan andere religies zijn ontleend. Maar daarin is geen plaats voor heil, dat van Christus komt, geen plaats voor de Schrift, voor het kruis, voor de genade van God in Christus Jezus. Het gaat om de overdenking van de Wet des HEREN dag en nacht (Ps. 1). Mediteren is met Mozes op de rots slaan. Meditatie kan op eenmaal het water uit de rots doen stromen. Mozes sloeg op de rots en er kwam water uit. Luther bonsde op de tekst (Rom. 1:16,17) totdat hem de deur naar het paradijs openging. Meditatie is het trachten om de zin van Gods Woord te verstaan. Luther wijdde daartoe een zeer grote aandacht aan de afzonderlijke woorden van de H. Schrift en trachtte vervolgens de gedachten van de Schrift te vatten in hun geheel. Wij noemen dat: Schrift met Schrift vergelijken. Luther was de man van het: sola Scriptura, maar ook van het: tota Scriptura.

Meditatie en gebed zijn niet van elkaar te scheiden. In het bezig-zijn met het Woord merkte Luther, dat het Woord met hem bezig was. In het Woord vindt Luther de zaak waarover hij maar niet uitgedacht raakt. Het tweede,

dat wij nimmer mogen vergeten is, dat het Luther in de Schriften te doen was om de Christus. Het derde is het volgende: Luthers theologie is een theologie van het kruis. Zijn meditatie geschiedt om zo te zeggen aan de voet van het kruis. Het gaat dus om zonde en genade, schuldbelijdenis en vergeving. Het is ook voor ons noodzakelijk om ons daarin te oefenen. Dan sorteert de meditatie het gewenste effect en komen we daardoor dicht bij de Heiland.

ENSCHEDÉ, vrijdag 2 april

O. MOOIWEER

BIJLAGE 1. G. Meijster, a.w., p. 112.

SPEL EN ERNST

*Hij dacht: ik zal vrijkomen en mij losrukken, maar hij wist niet,
dat de HERE van hem geweken was.
Richteren 16 vs. 20.*

Simson is en blijft een boeiende, maar ook een tragische figuur. Zijn naam betekent 'zonnetje'. Israël had dus met hem het zonnetje in huis gehaald. Of liever gezegd: in huis gekregen. God had deze zon doen opgaan over Israël toen het in het nauw gebracht werd door de Filistijnen.

Het richterschap was in feite een bloedserieuze aangelegenheid, bedoeld om Israël telkens opnieuw en ongedacht verlossing te brengen van z'n vijanden. Maar Simson maakt er een spelletje van. Zijn richterschap - dat niet minder dan twintig jaar duurde - is boordevol met de meest ongedachte huzarenstukjes.

Simson is een man Gods, althans dat moet hij zijn krachtens zijn roeping en bijzondere toerusting als nazireeër Gods. Dat legt een hoge verplichting op deze man. Hij maakt er echter een spelletje van. Hij is er zo rotsvast van overtuigd dat God aan zijn kant staat, dat hij vindt dat het wel wat lijden kan. De HERE zal hem wel behoeden op al zijn wegen. Ook als hij op zondige wegen gaat? Waarom niet? God is toch barmhartig en genadig en gaarne vergevend! Simson gaat in Gaza naar de hoeren. De Filistijnen sluiten de stad hermetisch af. Het is hun ernst om Simson te pakken te krijgen. Maar spelenderwijs rukt deze de stadspoorten uit hun voegen en draagt ze kilometers een berg op. Bijna gevangen! Dat had Simson toch wel tot andere gedachten moeten brengen.

Maar hij gaat stug door op de weg der zonde. Wanneer hij connecties aanknoopt met de Filistijnse Delila vindt hij het een leuk spel haar om de tuin te leiden. Háár is het bloedige ernst om deze man zijn geheim te ontfutselen. Hij loopt langs de afgrond door een spelletje met Delila te spelen, zonder echt eerlijk te zijn. Zij houdt vol, omdat het haar ernst is. En de ernst van deze hoer is sterker dan het spel van de man Gods. Als deze denkt: nu schud ik deze mooie slang van mij af, is het te laat. Het gaat niet meer, omdat God bij hem is weggegaan. Dat kán. Misschien geloven we daar niet in. Maar het is mogelijk dat God ons verlaat, omdat we Hem hebben verlaten. En het is een wonder van Gods genade dat Simson stervend nog mag overwinnen.

PRELUDIUM VAN PASEN

*Toen zeide God tot Noach: het einde van al wat leeft is door Mij besloten.
Genesis 6 vs. 13.*

Er zijn bijbeluitleggers en dagboekschrijvers, die de indruk wekken dat ze de Heilige Geest en dus de Here God een handje geholpen hebben bij het schrijven van de Bijbel. Ze weten precies hoe alles zit en hoe alles bedoeld is. Het gevolg is, dat wij bij het lezen van zo'n dagboek zeggen: waar háált de man het vandaan!

Maar ook al lezen we de Bijbel met steeds stijgende verbazing, dan is dat niet om wat de mensen er in leggen, maar om wat de Here God gedaan heeft. En gezegd heeft.

Zo hebben we de moederbelofte gehoord. God zal vijandschap zetten tussen de slang en de vrouw. Er komt iemand die de slang de kop zal vermorzelen.

Dan is Eva moeder geworden en ze zegt: daar heb je hem, ik heb een man van de Here gekregen. Maar hij is het niet!

Genesis 5 sprak over Henoch, die niet alleen maar door de Here is weggenomen, maar volgens Hebr. 11 ook door het geloof is weggenomen. Hij mocht gewoon om de dood heenlopen. Wat wel uniek is.
Zeg ik teveel, als ik hem een voorboode van Pasen noem?
En dan komt Noach. Wat zegt zijn vader Lamech, als zijn zoon geboren is? Dit: deze zal ons troosten over de moeitvolle arbeid onzer handen op de aardbodem, die de HERE vervloekt heeft. Toch is die troost nog vaag. Wat voor troost Noach teweeg gebracht heeft, weten we niet. God heeft spijt van het feit, dat Hij de mens op de aarde gemaakt had en Hij is vast besloten er een eind aan te maken. Wat valt er dan nog te werken, te hopen, te verwachten?

In elk geval: dank zij Noach heeft er iets tegenover al dat moeitvolle gezwoeg gestaan. Wat dat is, is niet meer te achterhalen. Met des te meer vreugde lees ik het machtige hoofdstuk 1 Kor. 15. Jezus is opgestaan. En nu moeten we eens en vooral weten, dat ons gezwoeg niet ijdel is, niet tevergeefs, in den Here'. Ziet u wel, hoe alles hangt aan de zijden draad van Pasen?

God heeft u lief

3 JULI

God wil dat alle mensen behouden worden.

I TIMOTHEÛS 2:3-4

Lezen: I TIMOTHEÛS 2:1-6

I JOHANNES 2:1-2

Op het wijkgebouw van de roomse kerk op het Singel in Amsterdam - al lang afgebroken - stonden de woorden: God is liefde!

Het Leger des Heils maakte er een persoonlijk getuigenis van. Het schreef op zijn Hoofdkwartier aan de Prins Hendrikkade: God heeft u lief!

Op een samenkomst van het Leger in het Concertgebouw getuigde ik op de wijze van Blumhardt: Gij mensen, gij zijt van God, God heeft u lief!

Een professor in de theologie protesteerde. Ik mocht wel zeggen: God is liefde, maar niet zo maar in de ruimte: God heeft

u lief, God, zo zei de professor, heeft alleen de uiverkoren en lief.

Ik sprak niet zo maar in de ruimte, ik sprak tot mensen, die **God op mijn weg plaatste.**

Als ik tot iemand, die God op mijn weg plaatst, alleen mag zeggen: God is liefde, maar niet: God heeft u lief, is wat ik zeg geen evangelie meer. De boodschap van Gods liefde is alleen evangelie, wanneer ik tot hen, aan wie ik deze boodschap breng, zeggen mag en zeggen moet, dat deze liefde van God voor hen bestemd is.

Blumhardt zei: „Wanneer ge het met dit getuigenis waagt, zult ge wonderen beleven, groter wonderen dan ge beleeft, wanneer ge met de éne hand terugneemt wat ge met de andere eerst zo mild hebt weggeschonken, berg het gekortwikt evangelie op en waag het met het wereldwijde evangelie van Jezus Christus, die niet wil, dat wie ook verloren gaat”.

7. Uitverkiezing*

„Welzalig die Gij verkiest...”
Psalm 65 : 1-5

Het woord 'uitverkiezing' is voor veel mensen een verschrikking. Zij hebben daarbij noodlotsgedachten en ze zouden willen dat dat gevreesde onderwerp niet in de bijbel voorkwam.

Maar het komt er wèl in voor. En niet eens zo zelden. In het Oude en in het Nieuwe Testament. Waarom toch? Wil de bijbel ons er werkelijk de stuipen mee op het lijf jagen? Dat kan toch niet? Zeker niet als je gelooft dat de bijbel het woord van God is. Van die God die we mogen kennen als de God van liefde en genade.

Ik wil in dit korte ogenblik een poging doen om dat woord 'uitverkiezing' als een lief geheim in uw oor te fluisteren.

Ik kies daarvoor bewust een psalm. Want zeker het geliefde psalmboek zal ons toch geen kwaad kunnen doen. Eerbiedige vreugde, zo zou ik de stemming van dit psalmbegin willen typeren. Of, zoals de psalm zelf zegt: een lofzang in stilheid. Dat is precies de sfeer die bij de verkiezing past. Eerbiedige vreugde, een stille lofzang, omdat de hoge God iets goeds met ons voor heeft.

Ja, zegt u, maar dat is nou juist de vraag: 'iets goeds met ons voorheeft'. Heeft de hoge God iets goeds met mij voor? Zeker, er staat: „welzalig die Gij verkiest en doet naderen, opdat hij wone in uw voorhoven”. Ja, dat staat er wel, maar weet u, dominee, ik hoor daar eigenlijk meer een verzuchting in. Ik hoor er in dat deze dichter met een zekere jaloersheid verzucht: Welzalig, goed af is

* Toespraak voor 't NCRV-programma 'Woord in de middag' op 17 juni 1985.

hij die God verkiest en doet naderen, ja, nou en òf!, maar of ik dat ben...? Dat is nou maar precies de vraag. Dat stáát er ook helemaal niet.

Toch meen ik in staat te zijn over juist deze zaligspreking iets te zeggen dat u nog niet wist en dat u kan bemoedigen. „Welzalig die Gij verkiest en doet naderen”. Weet u: degene die in Israël verkoren was zodat hij mocht naderen, dat was in de eerste plaats Aäron, de hogepriester, en degenen die hem na zijn dood zijn opgevolgd. In de bekende geschiedenis van de opstand van Korach, Dathan en Abiram komen wij die woorden precies zo tegen. Mozes zegt daar tot Korach die opstandig naar het priesterschap streeft: „die Hij verkiezen zal, die zal Hij tot Zich doen naderen”. En dat blijkt dan tenslotte Aäron te zijn, wiens staf (weet u wel?) ten teken van zijn verkiezing in één nacht bloeide en vrucht droeg. U kunt die geschiedenis vinden in Numeri 16 en 17.

We mogen dus bij die bekende woorden van Psalm 65 : 5: „Welzalig die Gij verkiest en doet naderen”, met name aan Aäron, aan de priester, denken. Hij is de verkorene bij uitstek, die de Here tot zich doet naderen en in zijn voorhoven doet wonen.

Maar (en nu komt wat u denklijk nog niet wist) die priester, die verkoren priester, die werd niet enkel voor zichzelf verkoren. Natuurlijk niet. Zijn verkiezing was een ambtelijke verkiezing, dat wil zeggen: ze kwam ten goede aan het hele volk. Aäron was een spiegel waarin Israël zijn eigen verkiezing mocht zien.

Als de Israëliet Aäron het heiligdom zag binnengaan om te 'naderen', om in de tegenwoordigheid van de Here God te mogen verkeren, en die Israëliet geloofde in het verzoeningswerk dat Aäron daar binnen ging verrichten, dan mocht hij geestelijk mee naar binnen. Dan was hij 'in' Aäron mee verkoren. Dan breidde Aärons verkiezing zich tot hem uit.

Maar omgekeerd: wie Aärons dienst afwees, plaatste zich daarmee buiten de lichtkring van diens verkiezing.

U moet eens letten op vers 4 van de psalm dat aan dat woord over de verkiezing voorafgaat. „Ongerechtigheden hadden de overhand over mij; onze overtredingen – Gij verzoent ze.”

Hier heb je de verzoeningsdienst die Aäron op last van de Here God verrichtte. In deze woorden zie je eigenlijk Aäron op grote verzoendag het heilige der heiligen binnengaan. Tot vóór het verzoendeksel, waarop hij 't bloed sprenkelde.

En als de gelovige Israëliet dat meemaakte, dan werd hij vervuld met verwondering over Gods genade. Die verwondering trilt ook door in deze psalm. Van Gods genade ging het uit dat Israël ondanks zijn zonden toch volk van God mocht zijn en blijven. De Here zelf bracht over die zonden verzoening tot stand. Daardoor hadden die ongerechtigheden niet langer de overhand. Welnu, Gods verkiezing van Aäron, dat was zijn goddelijk ja tegen deze weg van de verzoening, de weg die iedere Israëliet gelovig mocht gaan. De Here God koos de hogepriester van Israël en sprak daarmee zijn welgevallen uit over wat die hogepriester ambtelijk verrichtte. God zei daarmee tot het volk: deze is mijn geliefde priester; houdt u aan hem, nadert door hem!

Aäron, de hogepriester, dat begrijpt u intussen wel, is een beeld van de Here Christus, de hogepriester bij uitstek die de werkelijke verzoening teweeg heeft gebracht door zijn offer op Golgotha.

'Welzalig die Gij verkiest en doet naderen', dat heeft dus betrekking op Aäron, maar over hem heen ook op Jezus Christus. En via de Here Jezus gaat die verkiezing dan over op ieder die zich aan de Heiland houdt, in Hem gelooft, de weg gaat die Hij naar de Vader gelegd heeft.

Let wel: ieder. Uit Israël en van buiten Israël. Want dit geweldige heeft niet tot Israël beperkt kunnen blijven. Dat was in het Oude Testament al bekend. Vandaar dat de psalm in vers 3 zegt: „Tot U komt al wat leeft.” Vindt u dat niet opvallend dat vlak in de buurt van het woord

'verkiezing' de deur naar God toe zo wereldwijd wordt opengezet: tot U komt al wat leeft? Daar zit niets zuinig in, dit is even ruim als dat bekende woord van Jezus: „Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn Eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar 't eeuwige leven hebbe” (Johannes 3 : 16).

Al wat leeft, een ieder, mag over de levende weg Christus tot de Vader komen.

In dat licht en met die ruimte voor ogen mag u dus die bekende woorden van de psalm lezen: „Welzalig die Gij verkiest en doet naderen.” Welzalig Aäron, welzalig Christus, want wat staat in deze hogepriester de deur wagenwijd open! En daarom: welzalig ieder die via deze verkorene nadert!

Het is heel opvallend dat als de Schrift over de verkiezing begint te spreken, vóórop Aäron als de verkorene des Heren genoemd wordt. Echt, de eerstgenoemde verkorene des Heren in de bijbel, dat is Aäron. Opvallend!

Zeker, er wordt dan verderop in de Schrift ook over de verkiezing van Israël, van de gemeente, van de gelovigen afzonderlijk gesproken en daarin sta je dan inderdaad voor die raadselachtige voorkeur van God: waarom deze wel en die niet? Een vraag die we allemaal wel eens stellen en waar we dan de tanden op stuk kunnen bijten. Wie zijn wij toch wel helemaal tegenover Gods eeuwige predestinatie.

De Schrift lost dat raadsel niet op. We staan daarin voor de hoge majesteit van God en de Schrift láát ons daar ook staan, vindt dat zelfs bij tijd en wijlen goed voor ons. Maar de bijbel doet wel iets anders. Hij begint met de verkiezing van Aäron, dat is: hij begint eigenlijk met de verkiezing van Christus, en zegt daarmee: wat voor raadsels er ook rondom de uitverkiezing hangen, aan deze klaarte mag je in ieder geval niet voorbijzien, dat God Christus verkoren heeft en gezegd heeft: „deze is mijn Zoon, de uitverkorene, hoort naar Hem” (Lukas 9 : 35).

37

Mijn voorkeur is geen willekeur.

Op dat kompas mogen we varen en komen we ook thuis: hoort naar Hem! Dan bent u in zijn gezelschap, dan bent u in Hem verkoren.

De Schrift verbindt de uitverkiezing dus heel sterk aan Christus en zijn verzoeningswerk. Dat moeten we ons voor gezegd houden. De bijbel is zelf zo pastoraal mogelijk als 't over dit moeilijke onderwerp gaat. Ontegengelijk zit er iets dreigends en ontzagwekkends in dat verkiezingswoord uit Psalm 65, maar van de andere kant: wat schittert er een stralend en uitnodigend licht vanaf! Wonderlijk dat dat allebei waar is! 'Obscur' en 'clair' in één!